

MINISTERSTWO
Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Warszawa, dnia 9 lipca 2019 r.

Sekretarz Stanu
Stanisław Szwed

DPR.V.076.7.2019.EK/JO

odpowiadając na petycję z dnia 4 kwietnia br. (skierowaną do Prezesa Rady Ministrów – Pana Mateusza Morawieckiego) dotyczącą, m.in. wynagrodzenia za pracę oraz systemu emerytalnego, uprzejmie przedstawiam następujące informacje.

Odnosząc się do postulatu pełnego odmrożenia wskaźnika naliczania zakładowego funduszu świadczeń socjalnych, uprzejmie informuję, że zasady naliczania odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych, zawarte w art. 5 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1316, z późn. zm. – dalej ustawa o zfśś) nie uległy zmianie. Zgodnie z art. 5 ustawy o zfśś, podstawę ustalania wysokości odpisu na zfśś stanowi ogłaszane corocznie do 20 lutego przez Prezesa GUS w obwieszczeniu przeciętne miesięczne wynagrodzenie w gospodarce narodowej z roku poprzedniego lub z drugiego półrocza roku poprzedniego, jeżeli stanowiło ono wyższą kwotę. Natomiast, regulacje ustalające podstawę do naliczania odpisu na zakładowy fundusz na 2019 r. w wysokości przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej z drugiego półrocza 2013 r. zawiera art. 25 ustawy z dnia 9 listopada 2018 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2019 (Dz. U. z 2018 r. poz. 2435). Podkreślić należy, że opracowywanie rozwiązań prawnych i zajmowanie stanowiska w sprawie stosowania przepisów tzw. okołobudżetowych, poczynwszy od 2012 r., należy do właściwości Ministra Finansów.

niepodlega

POLSKA
STULECIE ODZYSKANIA
NIEPODLEGŁOŚCI

Odnosząc się natomiast do kwestii niewliczania do minimalnego wynagrodzenia dodatku za wysługę lat, podkreślić należy, że rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (druk nr 3599), przewidujący wyłączenie dodatku za staż pracy z kategorii minimalnego wynagrodzenia za pracę z dniem 1 stycznia 2020 r., został skierowany do sejmowej Komisji Polityki Społecznej i Rodziny.

Z kolei w zakresie postulatu wprowadzenia kryterium stażowego uprawniającego do przejścia na emeryturę bez względu na wiek, należy wyjaśnić, że z dniem 1 października 2017 r. zaczęły obowiązywać przepisy ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2017 r. poz. 38), przywracającej wiek emerytalny 60 lat – w przypadku kobiet i 65 lat – w przypadku mężczyzn, której projekt złożył Prezydent RP. W trakcie prac parlamentarnych nad projektem ww. ustawy były również zgłaszane wnioski, aby do projektowanej ustawy wprowadzić rozwiązania uzależniające nabycie prawa do emerytury nie od przesłanki wieku emerytalnego, lecz tylko od określonego (odpowiednio długiego) stażu pracy ubezpieczonych (np. 35 lat – w przypadku kobiet i 40 lat – w przypadku mężczyzn). Po rozważeniu zgłoszonych propozycji parlamentarzyści wybrali jednak rozwiązanie o charakterze powszechnym, które zawierał projekt prezydencki, uzależniające nabycie prawa do emerytury jedynie od przesłanki wieku, który jest różny – z uwagi na usprawiedliwione uwarunkowania historyczne, społeczne, gospodarcze i kulturowe – ze względu na płeć ubezpieczonych. Ustawodawca uznał, że takie rozwiązanie jest właściwe mając na względzie ogół ubezpieczonych, zasady systemu emerytalnego i jego stabilność finansową. Projekt prezydencki uzyskał także poparcie w Stanowisku Rady Ministrów.

Oprócz powyższego należy również zwrócić uwagę na fakt, że wprowadzenie do polskiego systemu emerytalnego możliwości uzyskania emerytury bez względu na wiek, z uwagi na tylko odpowiednio długi staż pracy ubezpieczonych, mogłoby budzić istotne zastrzeżenia o charakterze konstytucyjnym. Zgodnie bowiem z art. 67 ust. 1 Konstytucji RP, obywatel ma prawo do zabezpieczenia społecznego w razie niezdolności do pracy ze względu na chorobę lub inwalidztwo oraz po osiągnięciu wieku emerytalnego, natomiast zakres i formy tego zabezpieczenia społecznego określa ustawa. Z przywołanego przepisu wynika, iż świadczenie w postaci emerytury uzależnione zostało przez ustrojodawcę od osiągnięcia tylko jednej przesłanki, tj. przesłanki wieku emerytalnego. Bezspornym pozostaje, że ustrojodawca pozostawia określenie zakresu i form zabezpieczenia społecznego ustawie zwykłej. W świetle orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego w art. 67 Konstytucji RP ustrojodawca akcentuje w ten sposób jeszcze wyraźniej dużą swobodę działania pozostawioną parlamentowi w zakresie „ureczywistniania” prawa do zabezpieczenia społecznego, jego prawo decydowania, jakie rozwiązania uważa za optymalne z punktu widzenia potrzeb obywateli oraz rozwoju gospodarczego kraju. Określając jednak zakres prawa do zabezpieczenia społecznego, ustawa nie może naruszyć istoty danego prawa. Ustawodawca nie dysponuje zatem pełną swobodą, ustalając krąg osób uprawnionych do nabycia świadczeń emerytalno-rentowych.

Trybunał stwierdził między innymi, że prawo ustawodawcy do określania zakresu zabezpieczenia społecznego obejmuje w szczególności prawo do wyznaczenia wieku emerytalnego w ramach pewnego przedziału czasowego, którego granice wyznacza istota

prawa do emerytury (wyrok TK z 22 czerwca 1999 r., sygn. K 5/99, OTK ZU nr 5/1999, poz. 100). Jednocześnie w wyroku z dnia 7 maja 2014 r., sygn. akt K 43/12 (Dz. U. poz. 684), Trybunał Konstytucyjny jednoznacznie wskazał, że „Konstytucyjne prawo do emerytury jest prawem do otrzymania świadczenia w formach i zakresie określonych w ustawie, należnym obywatelowi za jego wysługi lub zasługi związane z pracą, po osiągnięciu określonego wieku. Przy czym ów wiek jest jedynym konstytucyjnym warunkiem nabycia prawa do emerytury; inne warunki mogą być określone ustawą, co do wieku emerytalnego ustawodawca jest upoważniony i obowiązany określać jego wysokość, nie może jednak z niego zrezygnować.”

Niezależnie od powyższego informuję, że zgodnie z art. 21 ustawy z dnia 11 maja 2012 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2012 r. poz. 637) Rada Ministrów dokonuje przeglądu funkcjonowania systemu emerytalnego i przedkłada Sejmowi informację wraz z propozycjami zmian nie rzadziej niż co 4 lata.

Zespół Problemowy Rady Dialogu Społecznego do spraw ubezpieczeń społecznych rozpoczął proces przeglądu systemu emerytalnego w listopadzie 2018 r. W jego trakcie diskutowane są różne problemy, w tym również zgłaszane przez partnerów społecznych zagadnienie dotyczące wprowadzenia regulacji umożliwiających nabycie uprawnień emerytalnych bez względu na wiek.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 13 ust. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870) sposób załatwienia petycji nie może być przedmiotem skargi.

Z poważaniem
Jarosław Suwał